Lieta Nr. **11400014713**

K11-0231-13

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2013.gada 18.decembrī

Cēsu rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnesis **H.Brasovs**

ar sekretāri **S.Vilciņu**

piedaloties prokurorei **I.Jakobsonei**

atklātā tiesas sēdē izskatot krimināllietu

/pers. D/, /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma **126.panta 1.daļas**,

k o n s t a t ē j a :

/pers. D/ tīši nodarīja tādu miesas bojājumu, kas nav bīstams dzīvībai un nav izraisījis Krimināllikuma 125.pantā paredzētās sekas, bet izraisījis ilgstošu veselības traucējumu (vidēja smaguma miesas bojājums).

2013.gada 23.martā pēc plkst.18.40 /pers. D/, zinot, ka viņa paziņa /pers. E/ atrodas /adrese/, aizbrauca ar automašīnu „Mitsubishi Colt" ar reģistrācijas numuru /TL numurs/ uz minēto adresi, kur uz naidīgu attiecību pamata, dusmu vadīts, nolūkā nodarīt miesas bojājumus /pers. E/, ar izmeklēšanā nenoskaidrotu priekšmetu, tīši sita viņam ne mazāk kā desmit reizes pa galvu, seju, vēderu, kā rezultātā tīši nodarīja /pers. E/ miesas bojājumus - galvas sasituma veidā ar sistu brūci galvas matainajā daļā, zemādas asinsizplūdumiem abu acu un vaigi apvidū, deguna kaula lūzumu ar deguna starpsienas novirzi, kreisā vaiga kaula lūzumu, galvas smadzeņu satricinājumu, vēdera sasitumu ar ādas nobrāzumu vēdera priekšējā sienā kreisā pusē, kreisā apakšstilba sasitumu ar zemādas asinsizplūdumiem, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi pie vidēji smagiem miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas.

Ar šādām darbībām **/pers. D/** izdarīja **Krimināllikuma 126.panta 1.daļā** paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Pirmstiesas izmeklēšanas laikā cietušais **/pers. E/** pieteica kaitējuma kompensāciju par nodarīto mantisko zaudējumu Ls 481,46 (četri simti astoņdesmit viens lats 46 santīmi) un Ls 10000 (desmit tūkstoši lati) par morālo aizskārumu un fiziskām ciešanām. 2013.gada 7.novembra tiesas sēdē cietušais palielināja kaitējuma kompensācijas pieteikumu, lūdzot no vainīgās personas piedzīt Ls 15000 (piecpadsmit tūkstošus latu).

Apmierinot cietušā /pers. E/ lūgumu, tiesas sēde tika atlikta uz 2013.gada 18.decembri, nodrošinot cietušajam iespējas tiesā iesniegt kaitējuma kompensāciju pamatojošus dokumentus un vienoties ar zvērinātu advokātu par juridisko palīdzību tiesas sēdē.

Uz 2013.gada 18.decembra tiesas sēdi cietušais neieradās, telefoniski informējot, ka darba darīšanās izbraucis uz Norvēģiju.

Ņemot vērā, ka cietušajam tika dots saprātīgs termiņš savu tiesību realizācijai, bet līdz lietas izskatīšanai tiesā nav iesniegti papildus dokumenti, kas pamatotu kaitējuma kompensācijas pieteikumu, /pers. E/ nav lūdzis kādu objektīvu apstākļu dēļ atlikt lietas izskatīšanu, norādītie neierašanās iemesli nav atzīstami par attaisnojošiem, lieta tiek skatīta bez cietušā piedalīšanās tiesas sēdē. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 469.panta 2.daļu, ja cietušais nav ieradies uz tiesas sēdi, krimināllietu iztiesā bez viņa klātbūtnes, izņemot gadījumus, kad tiesa atzīst, ka cietušā piedalīšanās krimināllietas iztiesāšanā ir obligāta vai cietušais attaisnojoša iemesla dēļ lūdzis tiesas sēdi atlikt. Šādi apstākļi lietā nav konstatēti.

Apsūdzētais **/pers. D/** tiesas sēdē savu vainu atzina pilnībā visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, neapstrīdēja inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, bet cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju atzina daļēji. Apsūdzētais pieteica lūgumu lietā neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

Prokurore atzina, ka ir konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi, līdz ar ko lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi daļā par apsūdzētā vainu, bet pierādījumu pārbaude jāizdara attiecībā par cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju.

Tā kā apsūdzētais atzina savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainu, noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, apsūdzētais pieteica lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu, tiesa saskaņā ar **Kriminālprocesa likuma 499.pantu** pieņēma lēmumu neveikt lietā pierādījumu pārbaudi daļā par vainu, vienlaikus izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, tas ir, ka spriedumu šajā daļā apelācijas kārtībā var pārsūdzēt tikai par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem.

Ņemot vērā, ka tiesā netika izdarīta pierādījumu pārbaude par apsūdzētā vainu, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta 3.daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā šajā daļā nav nepieciešams.

Atzīstot apsūdzētā vainu par pierādītu, noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju, kā tas norādīts apsūdzībā un spriedumā, par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sodāms.

Izlemjot jautājumu par apsūdzētajam nosakāmā soda veidu un mēru, tiesa vadās pēc Krimināllikuma 35. un 46.panta prasībām, ņemot vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus, kā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu Krimināllikuma 126.panta 1.daļā paredzētais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu par apsūdzētā /pers. D/ atbildību mīkstinošiem apstākļiem atzīstama savas vainas atzīšana, izdarītā nožēlošana un labprātīga kaitējuma kompensācijas atlīdzināšana Juridiskās palīdzības administrācijai Ls 400 (četri simti lati) apmērā, tas ir, par cietušajam /pers. E/ izmaksāto summu no valsts budžeta līdzekļiem. Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 1.daļas 5.punktu par atbildību mīkstinošu apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts cietušā prettiesiskas vai amorālas uzvedības ietekmē.

Apstākļi, kuri saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu būtu atzīstami par atbildību pastiprinošiem, netika konstatēti.

/pers. D/ agrāk tiesāts, pēdējo reizi 2002.gada 29.janvārī Valmieras rajona tiesā pēc Krimināllikuma 260.panta 3.daļas ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem, nosacīti ar pārbaudes laiku uz 3 gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 3 gadiem. Sodāmība dzēsta un juridiski atzīstams par nesodītu personu. /l.l.220/ Pēdējā gada laikā /pers. D/ nav saukts pie administratīvās atbildības. /l.l.221/ /pers. D/ psihiatriskā un narkoloģiskā kabineta uzskaitē nesastāv. /l.l.223; 225/ /pers. D/ ir deklarētā un faktiskā dzīvesvieta /adrese/. /pers. D/ nav precējies, apgādībā viens nepilngadīgs bērns. /l.l.213-219/ /pers. D/ strādā SIA „n/a" par /amats/. Raksturojumā norādīts, ka /pers. D/ ir ļoti komunikabls, ar labu humora izjūtu, augstu pienākuma apziņu. Savas darba attieksmes un savstarpējās komunikācijas dēļ ir ieguvis nedalītu cieņu starp darba kolēģiem. /pers. D/ ir kārtīgs un disciplinēts, darbā ierodas laicīgi. Kolektīvā savu viedokli pauž mierīgi un bez jebkādām agresijas izpausmēm. Ievēro iekšējās kārtības un darba drošības noteikumus. Ar cieņu izturas pret apkārtējiem cilvēkiem. /l.l.227/

Izlemjot jautājumu par apsūdzētajam nosakāmā soda veidu un mēru, tiesa bez apsūdzētā personību raksturojošām ziņām, viņa attieksmes pret izdarīto, ņem vērā arī pārējos apstākļus, kuriem ir nozīme taisnīga soda noteikšanā.

Krimināllikuma 126.panta 1.daļas sankcija paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz 3 (trim) gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, iestājušās sekas, apsūdzētā personību un attieksmi pret nodarīto, to, ka /pers. D/ pēdējo reizi tiesāts par noziedzīgu nodarījumu pret satiksmes drošību 2002.gadā, sodāmība dzēsta un juridiski viņš atzīstams par nesodītu personu, lietā nav informācijas par citiem izdarītiem likumpārkāpumiem, tiesa atzīst, ka par konkrēto noziedzīgo nodarījumu nav nosakāms panta sankcijā paredzētais bargākais sods, tas ir, brīvības atņemšana vai īslaicīga brīvības atņemšana, bet apsūdzētais sodāms ar piespiedu darbu. /pers. D/ tiesas sēdē nenorādīja uz tādiem apstākļiem, kas ierobežotu viņa iespējas izciest šādu sodu. Naudas sods nav piemērojams, jo šāda soda piemērošanas iespēju faktiski izslēdz apsūdzētā materiālais stāvoklis, ģimenes apstākļi un apgādājamās personas, kā arī pienākums atlīdzināt cietušajam nodarītos zaudējumus.

Lemjot jautājumu par nosakāmā soda mēru, tiesa ņem vērā, ka lietā konstatēti trīs apsūdzētā atbildību mīkstinoši apstākļi, nav atbildību pastiprinošu apstākļu, līdz ar ko sods nosakāms mazāks par panta sankcijas vidējo robežu.

Ņemto vērā, ka apsūdzētais /pers. D/ apstrīdēja cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju, tiesas sēdē tika izdarīta pierādījumu pārbaude šajā daļā.

Kriminālprocesa likuma 22.pants paredz, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Kriminālprocesa 350.pants nosaka, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 351.pantu cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai. Minētās prasības cietušais ir ievērojis. Likums arī nosaka, ka gadījumos, ja cietušais uzskata, ka ar kompensāciju nav atlīdzināts viss radītais kaitējums, viņam ir tiesības prasīt tā atlīdzināšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Šāds vainīgās personas pienākums atlīdzināt nodarīto kaitējumu izriet arī no Civillikuma 1635.panta, kur noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, dod tam, kam tā kaitējusi, tiesību prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Civillikuma 2347.pants paredz pienākumu atlīdzināt nodarīto miesas bojājumu rezultātā radušos

zaudējumus, kas saistīti ar ārstēšanās izdevumiem un bez tam, pēc tiesas ieskata, varbūtējo atrauto peļņu.

Ņemot vērā, ka /pers. D/ ar šo spriedumu tiek atzīts par vainīgu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kā rezultātā cietušajam /pers. E/ nodarīti miesas bojājumi, viņam ir pienākums atlīdzināt cietušajam nodarīto kaitējumu.

Tiesas izmeklēšanas gaitā apsūdzētais /pers. D/ atzina par pamatotu cietušā pieteikto kaitējuma kompensāciju daļā par mantisko kaitējumu, bet apstrīdēja savu pienākumu atlīdzināt cietušajam par morālo kaitējumu un fiziskām ciešanām. Paskaidroja, ka noziedzīgo nodarījumu nebūtu izdarījis, ja pats cietušais, kurš atradies alkohola ietekmē, ar savu rīcību nebūtu viņu izprovocējies.

Ņemot vērā, ka /pers. E/ zaudējumi radušies tieši saistībā ar /pers. D/ prettiesiskajām darbībām, par kurām apsūdzētais ar šo spriedumu tiek atzīts par vainīgu, apsūdzētajam ir pienākums atlīdzināt cietušajam nodarītos zaudējumus.

Daļā par mantisko kaitējumu Ls 481,46 (četri simti astoņdesmit viens lats 46 santīmi) strīds nepastāv. Lietā ir iesniegti zaudējumus apliecinoši dokumenti, apsūdzētais neapstrīdēja savu pienākumu atlīdzināt tos pilnībā.

Krimināprocesa likuma 352.panta 4.daļā noteikts, ka kaitējuma nodarītājs var labprātīgi piekrist cietušā noteiktajam kompensācijas apmēram, kā tas daļā par mantisko kaitējumu konstatēts arī šajā lietā. Arī Civilprocesa likuma 193.panta 5.daļa nosaka, ka gadījumos, kad atbildētājs pilnībā atzinis prasību, tiesa sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies. Konkrētajā gadījumā tas ir Civillikuma 1635.pants, kur noteikts, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, dod tam, kam tā kaitējusi, tiesību prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.

Tā kā apsūdzētais /pers. D/, kurš ar šo spriedumu tiek atzīts par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā, atzina savu pienākumu atlīdzināt cietušajam par nodarīto materiālo zaudējumu tādā apmērā, kā to izmeklēšanas laikā cietušais uzturēja, šajā daļā pieteiktā kaitējuma kompensācija ir apmierināma, tiesai nav pamata apšaubīt iesniegto aprēķinu pamatotību.

Izvērtējot jautājumu par cietušā pieteiktās atlīdzības apmēru daļā par morālo aizskārumu un fiziskām ciešanām, tiesa ņem vērā gan kaitējuma nodarītāja vainas pakāpi, gan cietušā fiziskās ciešanas, vainīgās personas mantisko stāvokli, ievērojot saprātīguma un taisnīguma principus.

Morālais kaitējums ir personai piemītošu nemantisku labumu vai ar likumu aizsargātu interešu prettiesisks aizskārums, kas personai radījis ciešanas, pārdzīvojumus, sāpes.

Tiesa atzīst par pamatotiem apsūdzētā iebildumus par paša cietušā amorālo un prettiesisko rīcību pirms pret viņu vērstā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas, līdz ar ko no vainīgās personas nav piedzenama kaitējuma kompensācija par morālo aizskārumu. Vienlaikus tiesa secina, ka ar lietas materiāliem nepārprotami noskaidrots, ka iegūto traumu rezultātā cietušajam nodarītas fiziskas ciešanas un ilgstošā laika periodā būtiski mazinājusies dzīves kvalitāte. Tā kā miesas bojājumi /pers. E/ nodarīti apsūdzētā tīšas prettiesiskas rīcības rezultātā, /pers. D/ ir pienākums atlīdzināt kaitējumu par pārdzīvotajām fiziskajām ciešanām.

Analizējot cietušā fizisko ciešanu pakāpi, tiesa ņem vērā, ka atbilstoši lietā esošajiem tiesu medicīnisko ekspertīžu atzinumiem /pers. E/ nodarītie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi vidēji smagiem miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienai.

Konstatētā miesas bojājumu smaguma pakāpe pati par sevi ir tikai medicīnisks kritērijs, tas neatspoguļo cietušajam nodarītās ciešanas - fiziskas sāpes, paliekošos veselības traucējumus un citas negatīvās emocijas. Līdz ar to, lai objektīvi izvērtētu visu nodarīto nemateriālo kaitējumu kopumā, tiesa ņem vērā arī sekas, kādas tās ir uz lietas izskatīšanas dienu. Tiesa atzīst par pamatotu cietušā norādi par paliekošiem veselības traucējumiem, jo miesas bojājumi /pers. E/ atbilstoši apsūdzībai nodarīti ne mazāk kā desmit sitienu rezultātā, kas ar izmeklēšanā nenoskaidrotu priekšmetu izdarīti pa dažādām ķermeņa daļām, kā rezultātā cietušajam ar eksperta atzinumu objektīvi konstatēti ne tikai sasitumi un hematomas, bet arī deguna kaula lūzums ar starpsienu novirzi un kreisā vaiga kaula lūzums, kas nenoliedzami izsauc ilgstošas sekas.

Lemjot jautājumu par cietušā interesēs piedzenamo kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesa ņem vērā arī apsūdzētā iespējas atlīdzināt par nodarīto kaitējumu, ģimenes apstākļus, apgādībā esošās personas, kā arī pārējos apstākļus, kas ietekmē apsūdzētā materiālo stāvokli.

Nosakot kaitējuma kompensācijas apmēru par fiziskām ciešanām, tiesa ņem vērā arī tiesu praksi par piedzītajām summām līdzīgas kategorijas lietās, kas tīšu vidēji smagu miesas bojājumu nodarīšanas gadījumā noteiktas no Ls 500 (pieci simti lati) līdz Ls 3000 (trīs tūkstoši lati).

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus to kopumā, tiesa atzīst, ka no vainīgās personas par labu cietušajam piedzenama kaitējuma kompensācija par fiziskām ciešanām Ls 800 (astoņi simti lati), tas ir, četru minimālo mēnešalgu apmērā.

Ņemot vērā, ka cietušais jau ir saņēmis no valsts Ls 400 (četri simti lati) kā kompensāciju par materiālo zaudējumu, fiziskām ciešanām un morālo aizskārumu, par labu cietušajam /pers. E/ piedzenamā kaitējuma kompensācija ir attiecīgi samazināma par šo summu.

Izlemjot jautājumu par lietiskajiem pierādījumiem un dokumentiem, tiesa vadās pēc Krimināprocesa likuma 240.pantaprasībām.

Ņemot vērā iepriekš minēto, vadoties pēc Krimināprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 524., 527., 528. un 529.panta, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. D/ atzīt par vainīgu pēc **Krimināllikuma 126.panta 1.daļas** un sodīt ar piespiedu darbu uz **120** (viens simts divdesmit) stundām.

/pers. D/ 10 (desmit) darbdienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā pieteikties Valsts probācijas dienesta Cēsu teritoriālajā struktūrvienībā, Cēsīs, Pļavas ielā 3^{A}, piespiedu darbu soda izciešanai.

Soda izpildes institūcijai par sprieduma izpildi paziņot Cēsu rajona tiesai.

/pers. D/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā atstāt negrozītu, līdz tiesas spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Piedzīt no **/pers. D/** par labu cietušajam **/pers. E/** kompensāciju par materiālo zaudējumu, morālo aizskārumu un fiziskām ciešanām **Ls 881,46** (astoņi simti astoņdesmit viens lats 46 santīmi).

Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā lietisko pierādījumu:

- automašīnas sānskata spoguli, četras spoguļa korpusa lauskas ar spoguļa stikla regulēšanas mehānismu, kas glabājas VP Vidzemes reģiona pārvaldes Cēsu iecirkņa lietisko pierādījumu glabātuvē Cēsīs, Piebalgas ielā 89, iznīcināt;

- virsjaku „Airwalk" un ziemas cepuri (ausaini), kas glabājas pie cietušā /pers. E/, uzskatīt par atdotu /pers. E/.

Spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem un daļā par izlemto kaitējuma kompensāciju var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 10 (desmit) dienu laikā, sūdzību vai protestu iesniedzot Cēsu rajona tiesā.

Tiesnesis: H.Brasovs